

Arkivsak-dok. 18/00703-9
Saksbehandler Gerd Marit Langøy

Arkivkode.

Saksgang
Høgskolestyret

Møtedato
18.12.2018

MERITTERINGSORDNING FOR UNDERVISERE VED HØGSKOLEN I MOLDE

Forslag til vedtak/innstilling:

Høgskolestyret vedtar en meritteringsordning for undervisere som anbefalt i forslaget fra arbeidsgruppen (side 7-10), med de endringer som fremkommer i innstillingen fra høgskoledirektøren og i diskusjoner i styremøtet.

Ordnningen trer i kraft 1.januar 2019.

Vedrørende godtgjørelse til merittert underviser bes høgskoledirektøren fremforhandle en særavtale med fagforeningene, som avtalt mellom partene.

Ordnningen evalueres når rektor ber om det, eller senest innen 2 år.

Saksutredning

Bakgrunn og prosess

Stortingsmelding 16 «Kultur for kvalitet i høyere utdanning» stiller krav om at universiteter og høyskoler skal etablere meritteringssystemer som bidrar til at arbeidet med å utvikle god undervisning verdsettes:

«Regjeringen krever at universitetene og høyskolene utvikler pedagogiske meritteringssystemer for å stimulere til økt undervisningsinnsats og for å belønne viktig utviklingsarbeid. Meritteringssystemene skal fremme utdanningskvalitet gjennom å gi de faglig ansatte uttelling for dokumenterte resultater. Ett av målene med denne stortingsmeldingen er at utdanningsvirksomhetens status skal øke og undervisningskompetanse vektlegges tyngre enn i dag, ikke bare ved ansettelse, men gjennom hele karrieren»

Frist for å ha meritteringsordningen på plass er ved kommende nyttår.

På bakgrunn av dette ble det satt ned en arbeidsgruppe våren 2018 som skulle utarbeide et forslag til meritteringsordning ved Høgskolen i Molde. Arbeidsgruppen

ble ledet av tidligere visererektor for utdanning, Solveig Straume, og var ellers bredt sammensatt (et medlem fra hver faglige avdeling, studiesjefen, en representant fra studenttinget og en representant for fagorganisasjonene). Signe Bugge (fra studiekontoret) var sekretær for utvalget. (Ref. vedlegg 1 for fullstendig oversikt over utvalget.)

Utvalget jobbet med forslaget i perioden juni – september og leverte innen fristen (utgangen av sept). Høgskoledirektøren presenterte utvalgets forslag for ledergruppen før det ble sendt ut på høring 5.november med frist en måned. Utvalgets leder presenterte forslaget på allmøte 28.november, fulgt av en kort plenumsdiskusjon.

Høgskoledirektøren drøftet forslaget med fagforeningene 6.desember. Det er drøftingsplikt på innholdet i ordningen, mens selve godtgjørelsen (ekstra lønn) skal fastsettes etter forhandlinger med fagforeningene. Fagforeningene og arbeidsgiver er enige om at forhandlingene om godtgjørelse kan avvete til innholdet i ordningen er fastsatt.

Drøfting og høring av utvalgets forslag

I korte trekk (ikke uttømmende) fra:

Drøftingsmøte med fagforeningene

(muntlig i møte – oppsummeringen nedenfor er basert på direktørens notater):

Fagforeningene mener at selve godtgjørelsen må forhandles med fagforeningene i form av en særavtale, noe arbeidsgiver er enig i.

Fra fagforeningene uttrykkes det noe tvil om det er naturlig at det er styret som bør være besluttsende myndighet, og det nevnes muligheten for pedagogisk academia. Ved avslag, hvor lang tid må gå før en kan søke på nytt? Vil det være klagerett på et avslag om å bli merittert underviser? Er en avgjørelse å anse som et enkeltvedtak etter forvaltningsloven? Arbeidsgiver må vurdere dette spørsmålet.

Det ble luftet at det kunne være uheldig at dekanen skal gi uttalelse, dersom det tilfeldigvis foreligger et motsetningsforhold til søkeren. Fagforeningene tok også opp om det kunne medføre økt arbeid å bli merittert underviser, og om det kunne gå ut over øvrig tjenesteplikt.

Det ble diskutert hvem som skal være med på komiteen/vurderingen. Ulike varianter ble kommentert, for eksempel at studenter kan være med på prøveforelesninger og evaluering av denne, mens en komité for øvrig kan gå inn i resten av saken.

Anvendelse av intervju og/eller prøveforelesning ble også diskutert.

Skal meritteringen være varig eller tidsbegrenset? Arbeidsgiver tolket det slik at den ble varig (siden det ikke eksplisitt var nevnt midlertidighet i rapporten).

Hvordan blir forholdet til opprykk, siden de samme elementene ikke skal «telle to ganger». Det ble diskutert at det i praksis ville være vanskelig å ha et skarpt skille, spesielt for førstelektorer/dosenter.

Vil ordningen gjøre forskjeller på emner? Og vil egnethet for mer moderne undervisningsformer kunne gi ulike fordeler/ulempes i å score i en slik ordning?

Høring fra avdeling Logistikk (vedlegg 2)

Det er viktig med gode prosesser før et meritteringssystem vedtas. Et aktivt arbeid med å få frem motforestillinger vil være hensiktsmessig. Avdelingen støtter utvalgets tre hovedkriterier, men ser behov for konkretiseringer. Det er ønskelig å vektlegge hvordan den ansatte trekker forskning fra eget fagfelt inn i undervisningen, og heller tone ned vektleggingen av forskning rettet mot undervisningen. Utdanningsfaglig merittering må ses i relasjon til utvikling av gode og sammenhengende studieprogram. Utvikling av god undervisningskvalitet er et lagarbeid. I tillegg til mappe med skriftlig dokumentasjon bør det utarbeides et opplegg som også evaluerer undervisningen slik den skjer i auditoriet. Formell pedagogisk kompetanse er viktig, men også annen relevant utdanning enn UH-ped bør kunne vurderes som relevant, f.eks. PPU eller pedagogisk utdanning fra utlandet.

Høring fra avdeling Økonomi og samfunnsvitenskap (ØS) (vedlegg 3)

Det er viktig med solide prosesser før et meritteringssystem vedtas. Avdelingen støtter utvalgets tre hovedkriterier. Enkelte grupper av ansatte må ikke ekskluderes fra å kunne arbeide mot å nå kriteriene. Arbeid med utvikling av fagtilbudet bør fremheves som et sentralt kriterium. Bør kreve at man har innehatt rollen som studieleder. En merittert underviser bør ha en vitenskapelig tilnærming til undervisning og læring, som bør understøttes av at underviseren har publikasjoner som omhandler forskning på UH-undervisning. Formell pedagogisk kompetanse er viktig, men UH-ped (15 stp) bør kunne erstattes av PPU (60 stp).

Høring fra avdeling Helse- og sosialfag (HS) (vedlegg 4)

Avdelingsstyret støtter arbeidsgruppens forslag til meritteringsordning men foreslår at det i tillegg bør inn et punkt om at prøveforelesning avholdes som en del av søknadsprosessen.

Høring fra Studenttinget (vedlegg 5)

Studenttingets leder gir tilbakemelding om at ordningen ser god ut, men har spørsmål til hvordan studentrepresentanten velges, samt hvordan studentevalueringer vektlegges.

Høring fra Per Kristians Rekdal (vedlegg 6)

Rekdal påpeker at det må vektlegges mer hvordan en underviser presenterer fagstoffet for studentene, og foreslår et nytt kriterium som vektlegger at en merittert underviser har et velfungerende kursmateriell, engasjerer studentene og presentere

fagstoffet på en ryddig, forståelig og strukturert måte som fanger interesse, oppmerksomhet og nysgjerrighet hos studentene. Dette kriteriet skal være et absolutt krav.

Rekdal mener de tre foreslåtte kriteriene oppfattes som for vage og upresise, og han har helt konkrete forslag til mer spesifikke formuleringer på de to første kriteriene (ref. vedlegg 6), mens siste kriterium foreslås slettet i sin helhet.

Han mener at underpunktene under hvert kriterium bør anses som veiledende, da kravet om at «Alle tre hovedkriterier med underpunkter må være oppfylt» er for strengt.

Høgskoledirektørens vurderinger

Høgskoledirektøren takker utvalget for godt utført jobb, og mener at utvalgets arbeid gir et godt grunnlag for høgskolestyrets vedtak.

Det kan fremstå som noe underlig at hver enkelt institusjon skal lage sitt eget system for merittering av undervisere. Dette kan medføre store forskjeller på hvordan man blir merittert, men gir på den annen side en mulighet for utprøving av forskjellige systemer. Det synes likevel for høgskoledirektøren som om det relativt raskt har dannet seg en «UH-standard» på området, der blant annet ordningen som UiT og NTNU utarbeidet i felleskap (de startet en prøveordning) ser ut til å få fotfeste.

Vi ser allerede at kravene til å bli merittert underviser er høye. Det kan nevnes at blant 20 søkere på UiB (MN-fakultetet) kom kun 5 personer gjennom nåløyet på første forsøk. Det ble uttalt at statusen «merittert underviser» skal henge høyt, og være for de få som innfrir kravene på en overbevisende måte.

Høgskoledirektøren mener at det er viktig at høgskolestyret innledningsvis diskuterer to viktige forutsetninger:

1. Hvor høyt ønsker HiMolde å legge lista for å bli merittert underviser?
2. Ønsker HiMoldes styre å legge seg på «sektorstandarden» (les: tett opp til NTNU sitt system), eller er det ønskelig å lage et helt eget?

Høgskoledirektøren mener at det er viktig at en kommende merittert underviser ved HiMolde ikke ansees å ha lavere/annerledes status enn en merittert underviser ved enhver annen UH-institusjon i Norge, herunder universitetene. I så fall vil det være vanskelig å lage særlig avvikende kriterier ved HiMolde.

Det forventes ikke at det blir mange meritterte undervisere ved HiMolde. Som eksempel kan vi se til NTNU. De har ca. 4800 FoU-årsverk. Ved første runde (januar 2018) ble 9 personer merittert, blant 37 søkere. Det var da kun professorer og førsteamanuenser som kunne søke. Ny søknadsrunde er akkurat gjennomført n. Ordningen ble da utvidet til også å gjelde dosenter og førstelektorer, med begrunnelse at kriteriene for å bli merittert underviser også fungerer godt for disse stillingsgruppene. De fikk inn totalt 23 søkere, og prorektor uttalte til Universitetsavisa at de antar tilslagsprosenten øker noe i andre runde, fordi det er bedre kjent hva som skal til og hvordan det vurderes. Denne uka ble det kjent at 10 av søkerne fikk status som merittert underviser, slik at de nå har totalt 19 personer. Om vi skal se NTNU

sine tall i forhold til HiMolde sine 140 FoU-årsverk så kan vi neppe forvente oss mer enn et par meritterte undervisere i løpet av et par år, forutsatt at vi legger oss på tilnærmet samme system og vurderinger.

Etter drøftingsmøtet med fagforeningene og gjennomgang av alle høringsssvarene mener høgskoledirektøren følgende spørsmålene er naturlig å drøfte og avklare i dette saksfremlegget:

1. **Hvem skal kunne søke?** Fra begge «stigene»? Bør man minst være førstekompetent? Eller kan alle søke?

Utvalget foreslår at alle skal kunne søke.

På grunn av kravene om knytning til forskning tror høgskoledirektøren at det uansett vil være vanskelig å oppnå status som merittert underviser uten å være førstekompetent. HiMolde bør heller motivere, og legge til rette for, at disse først jobber mot mål om å bli førstelektor.

Høgskoledirektøren innstiller derfor på at man må være førstelektor, dosent, førsteamanuensis eller professor for å kunne søke om å bli merittert underviser ved HiMolde.

2. **Må man ha «UH-ped» for å søke?** Eller kan man også søke med andre former for pedagogisk utdanning, slik som f.eks PPU?

Utvalget sier at man i utgangspunktet må ha UH-ped, og at f.eks. PPU alene ikke er tilstrekkelig (se 10).

Flere hørings svar (ref. bl.a ØS) mener at annen pedagogisk utdanning bør likestilles, bl.a PPU som er langt mer omfattende (60stp) enn UH-ped (15 stp). Høgskoledirektøren har i utgangspunktet stor forståelse for synspunktene i disse høringsuttalelsene. Imidlertid bør vi se til «*UHRs Nasjonale veiledende retningslinjer for UH-pedagogisk basiskompetanse*»:

«Mange aktuelle søkere til undervisningsstillinger ved universiteter og høyskoler, vil allerede ha opparbeidet en pedagogisk kompetanse som er relevant for grunnskole og videregående skole. Høyere utdanning har rammevilkår og forutsetninger som skiller seg fra disse skoleslagene. De kvalifiserende tilbudene innenfor universitets- og høyskolepedagogikk, som det her er snakk om, skal være forankret i forskning om undervisning og læring innenfor høyere utdanning. Undervisningen i slike tilbud skal være FoU-basert, som annen undervisning ved denne type institusjoner. Lærerutdanninger, inklusiv PPU eller teoretisk pedagogisk utdanning, kan derfor normalt ikke erstatte universitets- og høyskolepedagogisk basiskompetanse.»

Høgskoledirektøren støtter utvalgets innstilling.

3. **Vektlegge bruk av forskning rettet mot undervisningen?** Eller tone det noe ned og heller vektlegge evnen til å trekke egen forskning fra eget fagfelt inn i undervisningen?

Utvalget vektlegger (i denne sammenhengen) forskning rettet mot undervisningen, mens hørings svar fra avd. Log ønsker mer fokus på evnen til å trekke forskning fra eget fagfelt inn i undervisningen.

Det siste er uansett et krav til all forskningsbasert undervisning.

Høgskoledirektøren tenker likevel at en merittert underviser bør kunne fremvise ekstra høy måloppnåelse på dette området, og at dette gjerne kan synliggjøres under ett av kriteriene. Ref. for øvrig også punkt 4 og 7.

Høgskoledirektøren innstiller på et nytt tredje kulepunkt under kriterium nr 1: «*kan vise god evne til å trekke forskning fra egen fagfelt inn i undervisningen*».

4. **Vektlegge evnen til å gi god undervisning som skaper engasjement hos studentene?**

Utvalget forslag til kriterier, inkludert underpunkter, poengterer ikke dette eksplisitt, selv om det bør kunne tolkes inn i kriterium 1.

Høgskoledirektøren viser til at både fagforeningene og Rekdal har understreket at en merittert underviser må kunne vise at han/hun er dyktig til å undervise. Vi kan derfor være mer spesifikk og nevne det direkte. Ikke som et helt nytt kriterium, men spesifisert under kriterium 1.

Høgskoledirektøren innstiller på et nytt fjerde kulepunkt under kriterium nr 1: «*har evne til å engasjere studentene og presentere fagstoffet på en måte som fanger interesse og oppmerksomhet hos studentene*».

(Tidligere tredje og fjerde kulepunkt blir nye femte og sjette kulepunkt.)

5. **Må man ha vært «en engasjert og dyktig pedagogisk leder»?** Betyr det i så fall at man MÅ ha vært studieleder? Eller kan andre aktiviteter kompensere?

Utvalget sier i kulepunktet hvordan dette skal forstås.

Slik høgskoledirektøren leser punktet vil det være utfordrende, men ikke umulig, å tilfredsstille punktet uten å ha vært studieleder. Men det vil kreve en stor grad av annet «lagarbeid», der man viser at man tar ansvar for noe ut over sin egen undervisning. Ref. for øvrig Log sin kommentar om at utvikling av god undervisningskvalitet er et lagarbeid.

I Rekdal sin høringsuttalelse foreslås tredje kriterium helt fjernet, noe høgskoledirektøren ikke vil støtte.

Høgskoledirektøren støtter utvalgets innstilling (kriterium 3 står).

6. Bør komiteen overvære en form for «prøveforelesning»?

Utvalget sier ikke eksplisitt at det skal være prøveforelesning, men det skal visst være mulig å ha med filmklipp i «mappa» ved søknad.

Høgskoledirektøren har sans for at det kreves at en merittert underviser også må være en svært god formidler, og tenker at prøveforelesning kan være et egnet verktøy for komiteen.

Høgskoledirektøren innstiller på at det tas inn et punkt om at video av forelesning kan legges ved, samt et punkt om at komiteen kan velge å be om en prøveforelesning.

7. Må alle kriterier og alle underpunkter være oppfylt?

Utvalget poengterer dette.

Å bli merittert underviser skal henge høyt, så i lys av dette er det et helt betimelig krav. Imidlertid kan høgskoledirektøren tenke seg å endre litt på teksten under hvert hovedkriterium, etter modell av UiT sin tekst. Dette gir søkeren og komiteen litt større rom for hvordan hovedkriteriene skal kunne dokumenteres, samtidig som om dokumentasjonen av kriterium 1 er «strammere» enn de to neste.

Høgskoledirektøren innstiller at teksten «Dette innebærer at søkeren:» (står tre ganger på side 7 og 8) endres til:

Under kriterium 1: «Dette skal dokumenteres gjennom å vise at søkeren:» og under kriterium 2 og 3: «Dette kan for eksempel dokumenteres gjennom å vise at søkeren:», og at det endres til «Samtlige kriterier må være oppfylt» (midt på side 8).

8. Om man har fått avslag; Hvor fort kan man søke igjen?

Utvalget sier ikke noe om spesifikt om dette.

Siden HiMolde tenker seg at man kan søke fortløpende (at vi pt ikke tenker at det skal være egne tidsfrister for å søke) så bør det være en viss «karantene». Høgskoledirektøren foreslår samme karantenetid som ved søknader om opprykk, altså to år?

Høgskoledirektøren innstiller på at en søker som har fått avslag må vente 2 år før ny søknad.

9. Hvem skal oppnevne komiteen, og skal den oppnevnes for hver søker?

Utvalget sier ikke noe spesifikt om dette.

Høgskoledirektøren tror bare at det kommer en søker i «ny og ne» og forslår derfor ikke en fast komite, selv om det må være mulig å «gjenbruke» medlemmer i neste komite. Ref. for øvrig spørsmål fra Studenttinget (ref.vedlegg 5) om utnevning av studentrepresentanten.

Høgskoledirektøren innstiller på at komite oppnevnes for hver enkelt søker. Studenttinget oppnevner studentmedlemmet, mens de øvrige medlemmene oppnevnes av Tilsetningsutvalget.

Samlet innstilling:

Høgskoledirektøren innstiller på at HiMolde sitt styre vedtar et meritteringsystem for undervisere som innstilt fra arbeidsgruppen, side 7-10, med de endringer som er innstilt ovenfor (punktene 1, 3, 4, 6, 7, 8 og 9).

Ordningen evalueres når rektor ber om det, eller senest innen 2 år.

Vedlegg:

1. Forslag til meritteringsordning for undervisning ved Høgskolen i Molde
2. Høringssvar fra avdeling logistikk
3. Høringssvar fra avdeling ØS
4. Høringssvar fra avdeling HS
5. Høringssvar fra Studenttinget
6. Høringssvar fra Per Kristian Rekdal